

Jövedéki Hírlevél

Mi található az 3/2010 számban?

Az EMCS Rendszer működése, főbb folyamatai

- I. EMCS Rendszerbe történő regisztráció
- II. Alapeljárás
- III. Belföldi Szállítás
- IV. Szállítmány törlése
- V. Rendeltetési hely változás
- VI. Jövedéki termék import
- VII. Jövedéki termék export
- VIII. Egyszerűsített eljárásban történő vámkezelés
- IX. Jöv. termék indítása kikötői adóraktárból
- X. Szállítmány manuális lezárása

I. EMCS Rendszerbe történő regisztráció

A gazdálkodóknak az adatküldési kötelezettségük teljesítése érdekében választaniuk kell, hogy a Vám- és Pénzügyőrség által kínált két lehetséges csatlakozási megoldás közül melyiket választják. Ezek a lehetőségek a közvetlen elektronikus kapcsolat kiépítése (KKK2 rendszeren keresztül) a Vámhatóság rendszerével, vagy az ABEV nyomtatványok alkalmazása.

Ha a közvetlen csatorna kialakítását válassza az ügyfél, akkor a regionális ellenőrzési központokban történik a regisztráció az **R11**-es nyomtatvány alapján. Azonban ha az ügyfél az ügyfélkapu és az ABEV nyomtatványokat kívánja alkalmazni, akkor REK-es **R01**-es nyomtatvány

alapján végzett regisztrációt megelőzően az okmányirodáknak szükséges az ügyfélkapu használatára is regisztrálnia az ügyfeleknek.

A regionális ellenőrzési központokban történt regisztrációt követően az ügyfélnek egy aktiváló üzenetet (**E01**-es üzenet) kell küldenie a vámhatósági rendszer részére a KKK2 rendszeren keresztül vagy ABEV nyomtatvány beküldésével.

A gazdálkodó ebben az üzenetben nyilatkozik, hogy melyik csatornát választja alapértelmezett kommunikációs csatornának.

Az alapértelmezett csatorna fogalma azt jelenti, hogy a gazdálkodó a két adatküldési lehetőség közül kiválasztja az egyiket és a vámhatóság alapesetben részére küldendő üzenetet ezen a csatornán keresztül küldi meg (pl.: a szállítmány érkezéséről szóló IE801-es üzenet). Ez alól azon esetek kivételek, ha a gazdálkodótól a vámhatóság közvetlenül válaszol, mert ilyenkor ugyanazon a csatornán érkezik a válasz, ahonnan az üzenet érkezett.

II. Alapeljárás

Az EMCS alapeljárása a szállítások jelentős részét lefedi majd. Ebben az esetben egy adóraktár engedélyes egyik adóraktárból egy másik adóraktárba vagy egy bejegyzett/nem bejegyzett kereskedő részére szállít jövedéki terméket adófelfüggesztéssel. Az adóraktár engedélyesén kívül a jövedéki termék adófelfüggesztéssel történő indítására a bejegyzett feladó és az adómentes felhasználó is jogosult lesz.

1. A folyamat indítása

A feladó felelőssége az e-AD **IE815**-ös üzenet benyújtása, amely az egész EMCS rendszernek az alapdokumentuma.

A feladó által megadott legfontosabb adatok:

Helyi azonosító (LRN szám): egy sorszám, melyet a feladó generál az **ARC** számmal még nem rendelkező e-AD azonosítására (egy azonosítót a feladó csak egyszer használhat). A helyi azonosító betűkből és szá-

mokból állhat 22 karakter hosszúságban, és a következő lehet felépítése:

→ a gazdálkodó VPID száma (12 karakter) + dátum (ÉÉHHNN – 6 karakter) + sorszám (a gazdálkodó által egyedileg generált sorszám, mely maximum 4 karakter lehet és angol nagybetűk és számok adhatók meg),
pl.: HU1234567890|100202|0001

A gazdálkodó felelőssége, hogy biztosítsa az egyediséget, egy napon belül küldött üzenetek esetén az egyedi karaktersorozatnak kell változnia.

Feladási helyre vonatkozó adatok: engedélyszám vagy adószám, név, cím, felügyeletét ellátó hatóság vámhivatali kódja;

Rendeltetési helyre vonatkozó adatok: típus (pl.: adóraktár, bejegyzett kereskedő, nem-bejegyzett kereskedő, közvetlen szállítás, mentesített szervezet, export, ismeretlen címzett), engedélyszám vagy adószám, név, cím, egyéb azonosító (pl.: mentességi igazolás száma, vámeljárási tételszáma), vámhivatali azonosító;

Egyéb általános információk: számla azonosítója és kiállítás dátuma, szállítási biztosítéknyújtó azonosítója, biztosíték nyújtójának engedélyszáma, neve, címe, adószáma, feladás kelte, szállítási idő, szállítványozó neve, adószáma, címe, szállítás módja, szállítóeszköz típusa és azonosító száma, import esetén az EV okmány száma;

Áruk leírása: jövedéki termék kódok, vámtarifaszám, mennyiség, bruttó és nettó tömeg, adójelzések (adójegy, zárjegy), alkoholtartalom a sör kivételével valamennyi alkoholtartalmú jövedéki termék esetében, sör esetében Platón fok, bor esetében a bor típusa (minőségi, asztali, importált, egyéb) és termelési zónája, ásványolaj esetében 15°C-on való sűrűsége, a termék csomagolásának módja, darabszáma stb.

2. Adatok ellenőrzése

Az elektronikus benyújtást követően a feladó tagállam ellenőrzi a benyújtott adatokat. Az ellenőrzés az adatok formátumára, azok érvényességére vonatkozik. Az adatok pontos megadása azért is fontos, mert amennyiben az ellenőrzés eredményeként a benyújtott e-AD nem megfelelő, a rendszer egy hibaiüzenetet küld vissza a feladónak. A hibaiüzenet esetén a feladónak ki kell javítania a beküldött üzenetet, majd újra be kell küldenie az adatokat. A hibaiüzenet két fajta lehet: - szintaktikai hiba esetén KKK hibaiüzenet, - vagy szemantikai hiba esetén IE704-es üzenet. A továbbiakban bármely gazdálkodó által beküldött üzenetre vonatkozóan, az ellenőrzés során tapasztalt hiba az adatok javítása utáni újraküldéssel korrigálható. Az ilyen módon javított üzenet újbóli beküldése újraindítja az eljárás folyamatát, nem kiegészítésnek minősül.

3. A szállítmány „fizikai” elindítása

Ha az ellenőrzés megfelelőnek találta az adatokat, következik az e-AD érvényesítése, melynek során egy ARC számot kap, és „Elfogadott” állapotba kerül a szállítmány, ezt követően a feladó egy **IE801**-es üzenetet kap, melyben a hatóság visszaigazolja a benyújtott e-AD-t, az ARC számmal. A feladó ekkor indíthatja el fizikailag a szállítmányt. Az érvényesítéssel egyidejűleg egy időzítő indul el, amelyet a rendszer a szállítási idő figyelembe vételével állít be.

4. Rendeltetési tagállam értesítése

Ezzel egyidejűleg a rendeltetési tagállamon keresztül a címzett is kap **IE801-es** üzenetet a szállítmányról. Mind a rendeltetési tagállami hatóság és a címzett rendszerében „Elfogadott” állapotban van nyilvántartva a szállítmány.

5. Szállítmány visszaigazolása

Amikor a szállítmány megérkezett, a címzett vagy a rendeltetési hely köteles ellenőrizni a szállítmány tartalmát, különös tekintettel a hiányokra és többletekre. Az eredményt felvezeti az átvételi elismervényre, majd érvényesítésre benyújtja azt a fogadó tagállami hatóságnak az **IE818**-as üzenetben.

A visszaigazolási jelentés a következő adatokat tartalmazza:

- A szállítmány ARC száma;
- A címzett adatai: engedélyszám, név, cím, illetékes vámhivatal azonosítója, közvetlen szállítás esetén a tényleges rendeltetési hely címe;
- A szállítmány érkezésének dátuma;
- Egyéb információk: az érkezett szállítmány megfelelő-e. Amennyiben címzett gazdálkodó a jövedéki termék mennyiségét illetően hiányt vagy többletet tapasztal, akkor azt a visszazigazoló **IE818**-as üzenetben jeleznie kell. A jövedéki termék tekintetében észlelt teljes hiányt fel kell tüntetni, még akkor is, ha hiány egy részét szállítási veszteségben leírható lenne.

A közvetlen szállítási eljárás esetében a visszazigazoló üzenetet a címzett nyújtja be, nem pedig a rendeltetési hely.

6. Visszaigazolás ellenőrzése

A visszaigazolási jelentés tagállamhoz való megérkezését követően a rendszer ellenőrzést végez, amely a benyújtott adatok formátumára és érvényességére terjed ki, a szállítmány indításánál leírtak szerint.

7. Címzett értesítése

Ha az üzenet megfelelőnek bizonyul, az üzenet érvényesítése megtörténik, és a szállítmány a visszaigazolás tí-

pusától függően különböző állapotba kerül a rendszerben, majd az átvételi elismervény (IE818) a címzettnek visszaküldésre kerül. Az érvényesítés során a rendszer már csak egy időbélyeget rak az üzenetre.

8. Feladó értesítése

Ezzel egyidejűleg az IE818-as üzenet megküldésre kerül a feladó tagállami hatóságon keresztül a feladónak. Ezzel az eljárás (amennyiben a jövedéki termék nem került részlegesen vagy teljes egészében visszaautósításra, és nincsen sem hiány, sem többlet) lezártnak minősül. Technikailag ekkortól szabadítható fel a garancia, és a feladó ekkor mentesül a címzett által teljesen vagy részlegesen átvett szállítmánnyal kapcsolatos kötelezettségei alól. Az időzítő az IE818-as üzenet a feladó tagállamba való visszaérkezésekor leállításra kerül.

III.

Belföldi szállítás

A belföldi jövedéki adófelfüggesztéses szállítás esetében az alapfolyamat – a más tagállamba indított szállításhoz hasonlóan – elfogadott, részlegesen elfogadott és visszaautósított visszaigazolással valósulhat meg.

Eltérésként jelentkezik, hogy mivel a jövedéki termék adófelfüggesztéssel történő szállítása két belföldi gazdálkodó között bonyolódik le, ezért a feladótól beérkezett szállítmány indítási üzenetet (IE815) a tagállami hatóság – az e-AD tervezet ellenőrzése és ARC számmal való ellátása után – közvetlenül a címzett részére küldi meg (IE801). Ezáltal a szállítás során kevesebb szereplő kerül bevonásra a szállítási folyamatba.

IV.

Szállítmány törlése

Az áru tényleges feladását, a telephelyről való elindítását megelőzően a feladó bármely benyújtott és érvényesített e-AD-t törölheti az IE810-es üzenettel, melyben az indító tagállami hatóság felé a következő adatokat kell megküldenie:

- az e-AD ARC száma,
- a törlés indokát, melyet egy törlési kódlista alapján kell megadnia.

A szállítmány törlésének várható okai két fő kategóriába esnek:

- hibás adatok kerültek megadásra az e-AD-ban, így az e-AD a szállítmány helytelen leírását tartalmazza; vagy
- valamely esemény miatt az árumozgásra nem kerül sor (pl: kereskedelmi ügylet meghiúsulása)

A feladó csak a szállítmány elindítása előtt nyújthatja be a szállítmány törléséről szóló IE810-es üzenetét, ekkor az indító tagállami hatóságnál a szállítmány állapotát „Törölt”-re állítják. Az indító tagállami hatóság ezután megküldi a törlésről szóló üzenetet a fogadó tagállami hatóság részére, ahol a szállítmány állapotát szintén tö-

röltre állítják, valamint értesítik a szállítmány feladóját és címzettjét is.

A szállítmány törlésének jóváhagyásával, az üzenet érvényesítésével a feladó mentesül a szállítmánnyal kapcsolatos kötelezettségek alól, és lezártnak tekinthető a jövedéki termék szállítási folyamata.

Fontos kiemelni, hogy ha az áru a feladó adóraktárát már elhagyta, az e-AD törlésére már nincs lehetőség.

Ha a szállítmány elindulása után bizonyul hibásnak az e-AD a feladó a rendszeren kívül értesíti a tagállami hatóságát, aki intézkedéseket tehet, és értesítheti a rendeltetési tagország hatóságát.

Ha az üzleti tranzakciót, azt követően szeretné törölni a feladó, hogy az áru elindult, a feladó először a rendeltetési hely megváltoztatásával (IE813) köteles elrendelni az áru visszaszállítását, majd átveszi az árut, és átvételi elismervényt nyújt be (IE818).

A feladó tagállami hatóság utólag is ellenőrizheti, hogy az áru valóban nem hagyta-e el az adóraktárt. Az áru elindítása után benyújtott törlés szabálysértésnek számíthat, az ennek megfelelő következményekkel.

V.

Rendeltetési hely változás

A szállítás során lehetőség van a szállítmány rendeltetési helyének megváltoztatására, melyet az e-AD rendeltetési hely mezőinek megváltoztatásával kezdeményezhet a feladó az IE813-as üzenetben. A rendeltetési hely változásának lehetőségével a feladó nem csak az alapeljárás során élhet, de a szállítmány visszaautósítását követően kötelessége is a rendeltetési hely módosítása.

A feladó egy rendeltetési hely változása eljárást vezethet be egy új címzett vagy egy új szállítási cím megadásával, azzal a megkötéssel, hogy az új címzett nem lehet mentesített szervezet.

A rendeltetési hely változása eljárás bevezetéséhez a feladó a következő adatokat küldi be a feladó tagállami hatóság rendszerébe (IE813):

- Az eredeti ARC szám;
- Az új rendeltetési helyre vonatkozó adatok: az új címzett jövedéki engedélyszám vagy adószáma, neve, címe, típusa, amennyiben exportra szánják, akkor a kiléptető vámhivatal kódja;
- Szállítással kapcsolatos adatok: új szállítási idő (az eredeti feladási időtől kezdődően), szállító neve, címe, adószáma, szállítás módja.

A rendeltetési hely változása eljárás az új címzett személytől függően hétféleképpen történhet:

1. új tagállami címzettel

A feladó IE813-as üzenetet küld a feladó tagállami hatóság részére, mely üzenetben egy új tagállami címzettet jelöl meg. A feladó tagállami hatóság érvényesíti az IE813-as üzenetet, amit visszaküld a feladónak, valamint továbbít az eredeti címzett tagállami hatóság részére.

Ilyenkor a feladó tagállami hatóság rendszerében az e-AD állapota „*Elfogadott*” lesz.

Az eredeti tagállami hatóság az IE813-as üzenet érkezése esetén, az e-AD állapotát „*Eltérített*”-re állítja, és **IE803**-as üzenettel értesíti az eredeti címzettet a szállítmány eltérítéséről, valamint mentesíti a címzettet kötelezettségei alól. Ezzel az eredeti rendeltetési tagállamban a folyamat véget ér.

A feladó tagállami hatóság az IE813-as üzenet eredeti tagállam részére való megküldésével egyidejűleg, értesíti az új címzettet az új fogadó tagállami hatóságon keresztül az **IE801**-es üzenettel a szállítmány érkezéséről. Az új tagállami hatóság rendszerében a szállítmány állapota „*Elfogadott*” lesz. Amint a szállítmány megérkezett az új címzethez, akkor IE818-as üzenettel értesíti a hatóságot annak teljes átvételéről, részleges vagy teljes visszautasításáról, és a továbbiakban a folyamat megegyezik az alapeljárás során vázoltakkal.

2. új címzettel, a rendeltetési tagállam változatlan

Amikor a szállítmány már elhagyta a feladó telephelyét, a feladó az **IE813**-as üzenetben a szállítmány címzettjének az eredetileg megjelölt tagállamban új címzettet jelöl meg. A feladó tagállami hatóság érvényesíti az üzenetet, annak állapotát „*Elfogadott*”-ra állítja, majd a feladó részére visszaküldi. A rendeltetési tagállam **IE801**-es üzenetet kap, mely tartalmazza az érvényesített **IE813**-as üzenetben szereplő információkat: az eredeti ARC számot, az új címzettet és a szállítmánnyal kapcsolatosan megváltozott adatokat.

A rendeltetési tagállami hatóság **IE801**-es üzenettel értesíti az új címzettet a szállítmányról, és egyidejűleg tájékoztatja **IE803**-as üzenettel az eredeti címzettet a szállítmánnyal kapcsolatos változásokról, valamint az e-AD állapotát „*Elfogadott*”-ra állítja.

A jövedéki szállítmánnyal kapcsolatos átvételi elismervényt a címzett az alapeljárás lépései szerint nyújtja be.

3. a címzett változatlan, csak a telephelye változik

A feladó – miután a szállítmány elhagyta a feladó telephelyét – a rendeltetési hely módosításaként a címzett egy másik telephelyét is megjelölheti a szállítmány végcéljának ugyanabban a tagállamban.

Ebben az esetben a feladó által beküldött **IE813**-as üzenetet az indító tagállami hatóság ellenőrzi, érvényesíti, az állapotát „*Elfogadott*”-ra állítja, majd megküldi a feladónak, valamint a fogadó tagállami hatóságnak.

A fogadó tagállami hatóság a címzettet az **IE813**-as üzenettel értesíti arról, hogy a szállítmány rendeltetési helye megváltozott, és azt egy másik telephelyére szállítják majd. A rendeltetési tagállami hatóság rendszerében az e-AD „*Elfogadott*” állapotban van.

4. belföldi címzett új telephelyi címével

Ebben az esetben a feladó a jövedéki adófelfüggesztéssel indított szállítmánynak belföldi címzettet jelöl meg. A feladó akkor nyújthat be **IE813**-as üzenetet, ha a szállítmány a telephelyről elindult, melyben a belföldi címzettnek egy másik telephelyét jelöli meg a szállítmány rendeltetési helyéül. A vámhatóság – a benyújtott **IE813**-as üzenet ellenőrzését követően – megküldi a címzett részére az értesítést, melyben tájékoztatja, hogy egy másik telephelyére fog érkezni a jövedéki termékszállítmány.

Az e-AD a vámhatóság rendszerében „*Elfogadott*” állapotban van, amennyiben az ellenőrzés hiba nélkül zajlik le.

5. új belföldi címzettel

A rendeltetési hely módosítása során a feladó az eredeti belföldi címzett helyett a jövedéki szállítmány rendeltetési helyének egy másik belföldi gazdálkodó telephelyét is megjelölhet az **IE813**-as üzenetben. Ennek az üzenetnek az alapján fogja a vámhatóság **IE803**-as üzenettel értesíteni az eredeti címzettet a szállítmány eltérítéséről, valamint az új címzettet **IE801**-es üzenettel a szállítmány érkezéséről

6. új külföldi címzett

A jövedéki termék adófelfüggesztéssel történő belföldi szállítása ebben az esetben az alábbiak szerint módosul.

A feladó az általa benyújtott **IE813**-as üzenetben az eredeti belföldi címzett helyett egy másik tagállami gazdálkodó telephelyét jelöli meg a jövedéki szállítmány rendeltetési helyéül. Ilyen esetben a vámhatóság **IE803**-as üzenetben tájékoztatja az eredeti belföldi címzettet a szállítmány eltérítéséről, valamint egyidejűleg az új tagállami hatóságon keresztül az új címzett részére megküldi a szállítmány érkezéséről szóló **IE801**-es üzenetet.

7. külföldi rendeltetési hely belföldi címzetre történő változtatása

Az alapeljárás szerint a feladó elindítja a szállítmányt egy külföldi címzett gazdálkodó részére, amelyről az **IE801**-es érvényesített e-AD által a címzett értesül. Ezt követően a feladó benyújtja az **IE813**-as üzenetét, melyben az eredeti külföldi címzett helyett egy belföldi címzettet ad meg a szállítmány rendeltetési helyéül. A belföldi hatóság a benyújtott **IE813**-as üzenet alapján **IE801**-es üzenettel értesíti az új belföldi címzettet a szállítmány érkezéséről. Ezt követően az **IE813**-as üzenetet továbbítja a külföldi hatóság részére, ahonnan az eredeti külföldi címzett **IE803**-as üzenettel értesítést kap, hogy a szállítmányt eltérítették, és ezzel a címzetti kötelezettségek alól is mentesül.

Rendeltetési hely változás - visszautasítás esetében

Amikor a szállítmány részlegesen vagy teljes egészében elutasításra kerül, a feladónak rendelkeznie kell a szállítmány további sorsáról, vagyis rendeltetési hely módo-

sító üzenetet kell benyújtania részleges visszautasítás esetén a szállítmánynak a címzett által át nem vett részére, vagy a teljes visszautasítás esetén teljes szállítmányra vonatkozóan. Ebben az **IE813**-as üzenetben a szállítmány rendeltetési helyének a feladó megadhat egy másik tagállami gazdálkodót, az eredeti tagállamban egy új gazdálkodót, az eredeti gazdálkodó másik telephelyét, vagy egy belföldi címzettet, valamint a saját telephelyére is visszarendelheti a szállítmányt. A rendeltetési hely módosításának címzettjeként csak a mentesített szervezet nem lehet megjelölni.

A részleges vagy a teljes visszautasítás esetén a rendeltetési hely változtatási folyamat során a nemzeti hatóság részére a feladó által érvényesítésre beküldött **IE813**-as üzenet – a szállítmányt részlegesen vagy teljesen visszautasító – eredeti címzett részére is megküldésre kerül, valamint az **IE801**-es üzenettel az új címzettet értesítik az új fogadó tagállami hatóságon keresztül.

Fontos megemlíteni a részlegesen, illetve a teljesen visszautasított szállítmányok esetében a rendeltetési hely módosítása során a szállítmányok állapotában tapasztalható eltérést:

- a szállítmány címzett általi részleges visszautasítása esetén, amikor a rendeltetési hely módosító üzenet megérkezik az eredeti fogadó tagállami hatósághoz, a szállítmány állapota a hatóság rendszerében „*Kézbcsített*” lesz,
- ha a szállítmányt a címzett teljes egészében visszautasította, akkor a rendeltetési hely módosító üzenetnek az eredeti rendeltetési tagállami hatósághoz való megérkezése után a szállítmány állapota „*Eltérített*” lesz a hatóság rendszerében.

VI.

Jövedéki termék import

Az import folyamat során az e-AD tervezet és az EV benyújtása egy időben történik. Az e-AD tervezet a helyi azonosító számmal lesz beazonosítható, és akkor lehet majd érvényesíteni, valamint ARC számmal ellátni, amikor a vámeljárást lezárul, és a vámeljárást hozott határozat száma az érintett e-AD adatai közé átküldésre, rögzítésre kerül.

Az okmányok benyújtása bár egyszerre történik, de mégis elsőként az e-AD-t, utána az EV-t kell benyújtani.

Az EV-n - az import eljárás esetén - az e-AD helyi azonosító számát kell feltüntetni hivatkozási azonosítóként, ami megteremt a keresztellenőrzés alapjait. A keresztellenőrzést a CDPS rendszer végzi el, melynek lényege, hogy mindkét okmányban azonos adatok szerepelnek-e.

A sikeres keresztellenőrzést követően a CDPS rendszer az általa generált határozatszámot, a határozat jóváhagyását követően automatikusan átadja az EMCS rendszernek, melyet követően a szállítás vámszakmai szempontból lezártnak tekinthető.

Az import eljárást követően az EMCS rendszer ARC számmal érvényesíti az e-AD-t, és annak állapotát „*Elfogadott*”-ra állítja, valamint **IE801**-es üzenettel értesíti a feladót a sikeres ellenőrzésről.

A feladó ekkor indíthatja el fizikailag a szállítmányt a vámkezelés helyéről a címzetthez. A szállítmány megérkezése után a címzett benyújtja a szállítmány visszaigazolásáról az **IE818**-as üzenetet az EMCS rendszer részére, ahol az üzenet ellenőrzését követően annak állapotát „*Kézbcsített*”-re állítják, és egyúttal értesítik a szállítmány feladóját is. Ezzel az eljárás lezártnak tekinthető.

Ha a keresztellenőrzés során eltérés tapasztalható az e-AD és az EV adatai között, akkor az EMCS rendszer nem érvényesíti a benyújtott e-AD-t, és állapotát „*Vámhatóság által visszautasított*” státuszra állítja, amivel egyidejűleg egy **IE839**-es üzenetet küld a feladó részére a rendszer. Visszautasítás esetében a vámhatóság döntése alapján új e-AD-t kell benyújtani, vagy jövedéki termék adófelfüggesztés keretében való vámkezelésre nincs mód.

VII.

Jövedéki termék export

Az EMCS rendszer a szállítmányt adófelfüggesztéssel elindító gazdálkodó telephelyéről (még ha az egy másik tagállam területén található is) a vámkezelést végző vámhivatalba érkezésig és a vámeljárás elfogadásáig felügyeli a szállítmányt. Ezt követően az ECS (Export Control System – Kiviteli Ellenőrző Rendszer) veszi át a szállítmány felügyeletét, annak kiléptetéséig és a kiléptetés visszaigazolásáig.

Az exportra szánt jövedéki termék adófelfüggesztéses szállítása az alapeljárásnak megfelelően indul. A feladó az e-AD tervezetet beküldi a hatóság részére (**IE815**), melyben jelzi, hogy a szállítmányt exportálni szeretné. A hatóság EMCS rendszere lefuttatja az ellenőrzést, érvényesíti az e-AD-t, valamint azt ARC számmal visszaküldi a feladó részére (**IE801**). Ekkor a szállítmány állapota „*Exportra elfogadott*” az EMCS rendszerben. Ekkor indulhat el a szállítmány a vámkezelés helyére, a vámhivatalba.

A feladó a hatóságtól visszaérkezett e-AD ARC számát felvezeti az EV megfelelő rovatába és beküldi elektronikusan a vámhatóság rendszerébe. Az e-AD és az EV adattartalmára vonatkozóan keresztellenőrzést végez a rendszer.

A sikeres ellenőrzés után és a vámkezelés jóváhagyását követően az e-AD „*Kivitel alatt*” állapotba kerül, és az export eljárás elfogadásáról az EMCS rendszer egy **IE829**-es üzenetet küld vissza a feladó részére.

Amikor a szállítmány rendben elhagyja a közösség területét, a kiléptetést végző vámhatóság/vámhivatal **IE518**-as üzenettel igazolja vissza azt az ECS rendszerben, amely alapján az EMCS rendszerben a szállítmány „*Kézbcsített*” állapotba kerül. Az EMCS rendszer a szállítmány sikeres kiléptetéséről szóló **IE518**-as üzenetből

IE818-as üzenetet állít elő, amivel értesíti a feladót a szállítmány sikeres kiléptetéséről.

Amennyiben az e-AD és az elektronikus EV adatainak keresztellenőrzése során a vámhatóság rendszere eltérést tapasztal, vagy a vámhatóság bármely egyéb okból a kiviteli eljárást nem hagyja jóvá, akkor erről a tényről a vámhatóság értesíti az EMCS rendszert, ami egy **IE839**-es üzenettel értesíti a feladót az export eljárás elutasításáról. Ekkor a feladónak kötelessége a szállítmány állapotának rendezése érdekében rendeltetési hely módosítási (**IE813**) üzenetet benyújtani, mely irányulhat ismét export eljárásra, vagy tagállami, illetve belföldi szállításra.

VIII.

Egyszerűsített eljárásban történő vámkezelés

A jogszabály lehetővé teszi, hogy jövedéki terméket egyszerűsített eljárásban vámkezeljessenek, ám a gyakorlatban nem jellemző.

Az egyszerűsített eljárás során a jelenlegi gyakorlathoz hasonlóan kell majd végezni a vámkezelést.

A gazdálkodó először az e-TKO tervezetét állítja ki, és abban jelezni tudja, hogy exportra megy a szállítmány, valamint egyszerűsített eljárásban kerül vámkezelésre az áru.

A szükséges ellenőrzések után, amennyiben az ellenőrzés nem talál hibát a benyújtott e-TKO tervezetben, megtörténik az e-TKO érvényesítése, illetve az AHK szám kiadása és annak ügyfél részére történő kiküldése. Az ügyfél az AHK számot szerepelteti majd az elektronikusan beküldött EV-n, ezzel teremtve meg a vámrendszer és az EMCS rendszer adatai összevetésének lehetőségét. Amennyiben a CDPS rendszer adatai és az e-TKO adatainak keresztellenőrzése során eltérést tapasztal a rendszer, és a vámhatóság az eltérés alapján megtagadja a vámkezelést, a vámrendszer értesítése alapján az EMCS rendszer egy **IE839**-es (vámkezelési indítvány elutasítva) üzenetet generál, amellyel értesíti a feladót a vámkezelés elutasításáról. Ilyenkor az EMCS rendszerben a szállítmány állapota „elutasított” állapotba kerül, és további eljárás bevezetésével rendelkezni kell a szállítmány sorsáról.

Amennyiben a keresztellenőrzés rendben megtörténik, és a jövedéki terméket kiviteli eljárás keretében rendben vámkezelik, akkor erről az ÁRUREG a szállítmányt vámjogi szempontból azonosító MRN számmal értesíti az EMCS rendszert, amely értesítés alapján megtörténik az **IE829**-es (export eljárás elfogadva) üzenettel a feladó értesítése, illetve a szállítmány állapotának „exportálás alatt” állapotra állítása.

Amikor az áru EU-ból való kiléptetése megtörténik, az ÁRUREG adatai és értesítése alapján vissza kell értesíteni a feladót a szállítmány kiléptetéséről egy **IE818** üzenettel (kiviteli elismervénnyel), és annak adattartalmának megfelelően megtörténhet a szállítmány „kézbesített” állapotra való állítása.

Amennyiben az áru kiléptetése nem történik meg, akkor az ÁRUREG adatok alapján a szállítmány az EMCS rendszerben „visszautasított” állapotban kerül, és az **IE818**-as üzenettel erről értesül az ügyfél, akinek kötelessége a szállítmány további sorsáról gondoskodni az **IE813**-as üzenet megküldésével.

IX.

Jövedéki termék indítása kikötői adóraktárból

A kikötői-adóraktár engedélytípusnak két fajtája van: az állóhajó-adóraktár, illetve az ellátóhajó-adóraktár.

Az adóraktár engedélyesének speciális a helyzete, mivel a kikötői-adóraktárból történő kitárolást minden esetben be kell jelenteni az EMCS rendszeren keresztül a vámhatóság részére, viszont a kitárolással egyidejűleg a jövedéki termék kézbesítettnek minősül.

X.

Szállítmány manuális lezárása

A jövedéki termék adófelfüggesztéses szállítása során előfordulhat olyan eset, hogy nincs mód a szállítmány normál eljárás szerinti kézbesítésére, és ebből kifolyólag történő lezárására.

Ilyen esetnek számít, amikor a szállítási folyamat közben bevezetik az üzemszüneti eljárást, és így a címzett gazdálkodónak nincs lehetősége az elektronikus visszaigazolásra. A feladó gazdálkodó ekkor kérheti a szállítmány manuális lezárását az indító tagállami vámhatóságtól, ahol a rendeltetési tagállami vámhatóság által a szállítmány kézbesítését igazoló benyújtott egyéb bizonyítékok alapján lehetőség van a szállítmány manuális lezárására.

A manuális lezárásra egy másik példa, amikor a szállítási folyamat során (pl: baleset következtében) megsemmisül a jövedéki termék. Erről a feladó gazdálkodónak kell tájékoztatni az indító tagállami vámhatóságot, és kérheti a szállítás manuális lezárását.

A manuális lezárás vonatkozhat egy harmadik országba történt kiléptetésre is, feltéve, hogy az megtörtént.

A fenti esetekben kerülhet sor a manuális lezárás alkalmazására.

A szállítmány manuális lezárásáról az indító vámhivatal **IE905**-ös üzenettel értesíti a feladó tagállami gazdálkodót, valamint a címzett tagállami hatóságon keresztül a címzett gazdálkodót.

Tájékoztatom, hogy az EMCS rendszerrel kapcsolatos további információt az alábbi elérhetőségen talál:
<http://www.vam.hu/viewBase.do?elementId=11384>

További általános információk a Vám- és Pénzügyőrség internetes oldalán (<http://vam.gov.hu>) találhatóak.